

Pia Kauma kok

Kirjallinen kysymys matkailu- ja ravintola-alan COVID-19-epidemiaan liittyvien rajoitustoimien ennustettavuudesta, exit-strategiasta ja korvauksista

Eduskunnan puhemiehelle

Lähes kaksi vuotta jatkunut koronaviruspandemia on vaikuttanut negatiivisesti elinkeinotoimintaan monilla aloilla. Erityisen pahasti rajoitustoimista on kärsinyt matkailu- ja ravintola-ala, joka työllistää Suomessa lähes 140 000 ihmistä ja muodostaa 2,7 % Suomen bruttokansantuotteesta. Matkailu- ja ravintola-alan rajoitukset vaikuttavat lukuisten yrittäjien toimeentulon lisäksi merkittävästi myös kansantalouteen.

Usein aivan viime tingassa käyttöön otetut ravintoloiden aukioloa rajoittavat toimet ovat olleet epäjohtonmukaisia, huonosti ennustettavia ja heikosti perusteltuja nyt jo pahasti runnellulla matkailu- ja ravintola-alalla. Sekava säännöstö on tehnyt suunnitelmallisesta toiminnasta mahdotonta sekä vaikeuttanut oleellisesti työvoiman saantia, koska alan epävarmuuden takia moni on siirtynyt muihin töihin.

Kaikkiin aloihin, mukaan lukien matkailu- ja ravintola-alaan, kohdistuvien rajoitusten tulee perustua tutkittuun tietoon sekä oikeasuhtaisuuteen, ja rajoituksilla tulee aina olla epidemiologiset perusteet. Terveystieteiden tutkimuskeskus THL on arvioinut ruokaravintoloiden olevan koronavirukseen liittyvän riskin kannalta matalimmassa luokassa. Kuitenkin valtioneuvosto on asettanut ruokaravintoloille merkittäviä rajoituksia ilman, että THL on sitä suositellut. Rajoitustoimien keinovalikoiman sekä sen, mihin tutkittuun tietoon ne perustuvat, tulisi olla perustelutun julkisia mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Myös tunnuslukujen, joiden kehitykseen kunkin toimen käyttöönotto sidotaan, tulisi olla julkista. Tämä parantaisi elinkeinonharjoittajien mahdollisuuksia ennakoida tulevia rajoitustoimia.

Sairaalahoitoon koronaviruksen aiheuttaman taudin myötä joutuvista valtaosa on rokottamattomia. Terveystieteiden tutkimuskeskus THL on suositellut rajoitusten pitäisi kohdistua enemmän todelliseen riskiryhmään eli rokottamattomiin. Alan toimijoiden mukaan paras ratkaisu tähän olisi koronapassin muuttaminen rokotepassiksi, jolloin pelkkä negatiivinen testitulokset ei enää riittäisi ravintolaan pääsyyn. Tällöin vakavalta tautimuodolta tehokkaasti suojatut rokotetut voisivat elää normaaliempaa elämää, eikä ravintoloita tarvitsisi sulkea.

Lisäksi on välttämätöntä, että elinkeinovapauteen puuttuvista rajoitustoimista johtuvat tulonmenetykset korvataan yrityksille valtion toimesta. Tällä hetkellä valtioneuvosto kuitenkin esittää ankaria rajoituksia ilman selkeää suunnitelmaa kulujen korvaamisesta. Tähän mennessä ravintola-

Kirjallinen kysymys KK 744/2021 vp

ja matkailuala on saanut erityistuen kautta 136 miljoonaa euroa ja kustannustukien kautta 165 miljoonaa euroa. Kun sulkutoimet jo vuoden 2022 alussa ovat osittain voimassa ja tulevaisuus on epäselvä, on tärkeää varmistaa alan yrittäjien selviäminen koronakriisin yli. Nykyinen tukitaso ei ole riittävä korvataksaan matkailu- ja ravintola-alalle koituneita tulonmenetyksiä, minkä lisäksi tukien kriteerit ovat olleet esimerkiksi liikevaihdon pienemisen osalta liian tiukat, jotta tukimuodot olisivat tavoittaneet yrityksiä, jotka ovat niitä tarvinneet.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten hallitus aikoo varmistaa, että majoitus- ja ravintola alan rajoitustoimet perustuvat tutkittuun tietoon sekä tunnuslukuihin, joita voidaan objektiivisesti seurata,

missä vaiheessa ravintola-ala sekä siihen läheisesti kytkeytyvät alat saavat hallitukselta exit-suunnitelman, jolla alan toimijat pääsevät suunnittelemaan tulevaisuuden toimintaansa ja

miten rajoituksista ja sulkemistoimista koituneet välttämättömät kulut korvataan matkailu- ja ravintola-alalle?

Helsingissä 11.1.2022

Pia Kauma kok